

ISSN-1641-8107

SAPER

www.saper.com.pl

PISMO STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH

Nr 2(38) 2011

WARSZAWA

ROK XI

Kwartalnik
dofinansowano
z dotacji
Ministerstwa
Obrony
Narodowej

Pokonać przeszkodę
Foto: Piotr Szczepański

ŚWIĘTO SAPERA 2011

Redaguje zespół: płk dr Wiesław L. Ząbek (red. nac.), tel. (22) 6/870 544, 612 81 91; płk mgr Kazimierz Niciński (z-ca red. nac.); mgr Tadeusz Ekiert (red. techn.); płk dr Bogusław Saganowski (sekr. red.), tel. (22) 611 89 16; płk mgr Adam Stasiński (red. ds. kontaktów z mediami); mjr Janusz Kiwerski (red. ds. kontaktów z korespondentami), tel. (22) 614 07 13; Alina Małgorzata Nowacka (fotoreporter).

Zespół Programowo-Wydawniczy: gen. bryg. dr hab. Stefan Władysław Władysław, kmr dypl. Andrzej Walor, płk dypl. Grzegorz Misiak, płk mgr Mirosław Karasek, płk mgr Wiesław Misztal, ks. płk mgr Krzysztof Wylężek, płk dr Wiesław Leszek Ząbek

Adres Redakcji: ul. 11 listopada 17/19 bl. 1, p.104, 03-446 Warszawa, tel. (22) 6/872 346, e-mail: redakcja-saper@o2.pl, www.saper.com.pl

Wydawca: Stowarzyszenie Saperów Polskich. Pismo "Saper" jest biuletynem wewnętrznym SSP.

Przygotowanie do druku: PAT Nakład: 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian i skrótów w nadsyłanych materiałach. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Materiały prosimy przysyłać na dyskietkach, płytach CD, bezpośrednio pocztą internetową - e-mail: redakcja-saper@o2.pl lub ze strony www.

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy,

Polecamy kolejny, 38. numer kwartalnika „SAPER” zawierający następujące materiały:

W dziale **Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH**, m.in. bogate materiały: z obchodów **Święta Saperów** obchodzone w **Jednostkach Inżynieryjnych Marynarki Wojennej, Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu; 2. Mazowieckiej Brygadzie Saperów w Kazuniu; w Garnizonie Włocławek oraz z Centralnych Obchodów Święta Wojsk Inżynieryjnych w Warszawie.**

JUBILEUSZE – to 25. lat posługi duszpasterskiej kapelana Saperów ks. płk **Krzysztofa Wylężka**, 70. – lecie urodzin ppłk **Kazimierza Łapczyńskiego** oraz felieton Wrocław - Maniowy - Jurata

Natomiast w dziale **INFORMACJE** - sprawozdanie z posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego oraz relacja z Kongresu Stowarzyszenia Saperów Cywilnych. Prezentujemy również materiał promocyjny WITI im. Józefa Kosackiego.

Z obowiązku przypominam o przysyłaniu materiałów pocztą elektroniczną lub na płytach CD-R, natomiast teksty pisane o objętości do 2 stron maszynopisu, czcionka 12, formatu A-4.

Życząc przyjemnej lektury,

redaktor naczelny
Wiesław L. Ząbek

SPIS TREŚCI

OKŁADKA A - Pokonać przeszkodę

OKŁADKA B - Święto Saperów 2011

OD REDAKCJI - SPIS TREŚCI	s. 1
Temat z okładki - Pokonać przeszkodę	s. 1

Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Medale NATO dla czworonożnych saperów - <i>Łukasz Królak</i>	s. 2
Żołnierze NSR w Chełmnie - <i>Kacper Pałęga</i>	s. 2
Odprawa szefa szkolenia - <i>Piotr Szczepański</i>	s. 3
Niewypały STOP - <i>Bernard Tomczak</i>	s. 3
Obchody Święta Saperów w Warszawie - <i>Wiesław Ząbek</i>	s. 4-5
Saperskie Święto w 2. MBSap - <i>Łukasz Królak</i>	s. 6
Święto w CSWiChem. - <i>Piotr Szczepański</i>	s. 6-7
Święto we Włocławku - <i>Ryszard Chodynicki, Ryszard Chornicki</i>	s. 7
Obchody Święta w Marynarce Wojennej - <i>Andrzej Walor</i>	s. 8-9
Święto 2. stargardzkiego bs - <i>Zbigniew Stacharski</i>	s. 10

TRADYCJE WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Odznaka „Za rozminowanie kraju” - <i>Zdzisław Barszczewski</i> ...	s. 11-12
Wizyta gen. R.Żuchowskiego we Włocławku	s. 12

JUBILEUSZE

Wrocław - Maniowy - Warszawa - <i>Kazimierz Niciński, Wiesław Ząbek</i>	s. 13-14
Jubileusz K.Łapczyńskiego - <i>Kazimierz Niciński</i>	s. 14
Jubileusz ks. K.Wylężka - <i>Wiesław Ząbek</i>	s. 15

INFORMACJE

Posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego	s. 16
Kongres Stowarzyszenia Saperów Cywilnych - <i>Wiesław Ząbek</i>	s. 16

OKŁADKA C - Historia WITI

OKŁADKA D - WITI

Pokonać przeszkodę

Przygotowanie i prowadzenie zajęć pokonywania przeszkody wodnej przez pododdział rozpoznania skażeń było tematem zajęć instruktazowo-metodycznych, które odbyły się w Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu.

W przedsięwzięciu uczestniczyli szefowie Wojsk Chemicznych związków taktycznych i brygad, zastępcy dowódców 4 i 5 pułku chemicznego, dowódcy kompanii rozpoznania skażeń i kompanii chemicznych, dowódcy wybranych plutonów chemicznych oraz dowódca grupy zabezpieczenia szkolenia obrony przed bronią masowego rażenia (OPBMR) Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Drawsku.

- Szkolenie prowadzone było na bazie zajęć doskonalących dla wykładowców i instruktorów korpusu osobowego OPBMR Centrum przy wykorzystaniu plutonu rozpoznania skażeń oraz elementów zabezpieczających wydzielonych z batalionu zabezpieczenia - stwierdził kierownik Cyklu OPBMR mjr **Tomasz Włodarczyk**.

Żołnierze zostali zapoznani z docelowym procesem szkolenia, a także z organizacją i prowadzeniem szkolenia pododdziałów rozpoznania skażeń w zakresie pokonywania przeszkody wodnej. - *Doskonalili procedury przygotowania samochodu opancerzonego BRDM-2rs do pokonania prze-*

*szkody wodnej oraz zadaniami elementów zabezpieczenia zajęć (inżynieryjnego, łączności, medycznego, technicznego) - dodał starszy wykładowca Cyklu mjr **Waldemar Szczepiński**.*

Na zakończenie Szef Oddziału Szkolenia Szefostwa OPBMR Dowództwa Wojsk Lądowych płk **Janusz Wałachowski** dokonał podsumowania zajęć oraz wydał wytyczne do działalności szkoleniowo-metodycznej.

*Tekst i zdjęcia: kpt. **Piotr Szczepański***

Temat z okładki

Medale NATO dla czworonożnych saperów

Za wzorowe wykonywanie zadań służbowych oraz osiągnięcia w misjach poza granicami kraju, w dniu 30 marca 2011 roku w 2. Mazowieckiej Brygadzie Saperów odznaczono medalami NATO – cztery psy specjalne z plutonu przewodników psów specjalnych. Odznaczenia przyznał Sekretarz Generalny NATO **Jaap de Hoop Scheffer**.

Medalami uhonorowane zostały: **Darko** – 6 letni owczarek niemiecki, współpracujący ze starszym kapralem **Grzegorzem Zagodzonym**, **Tajson** i **Domel** – 5 letnie owczarki niemieckie, których przewodnikami są: sierżant **Arkadiusz Mendel** oraz starszy kapral **Wojciech Karbowski**, a także **Dana** – 6 letnia labradorka, współpracująca z sierżantem **Mirosławem Lisem**.

Wręczenia odznaczeń dokonali: gen. bryg. **Andrzej Przekwas** – dowódca VII zmiany PKW Afganistan oraz dowódca brygady płk **Jarosław Rusiński**.

Począwszy od III zmiany afgańskiej misji w grupach bojowych Polskich Sił Zadaniowych zawsze służy jedna sekcja przewodników psów (czterech przewodników i cztery psy specjalne). Głównym zadaniem dla naszych czworonożnych saperów i ich przewodników w trakcie dotychczasowych zmian było wyszukiwanie materiałów wybuchowych, broni i amunicji ukrytych przez rebeliantów.

Ponadto praca sekcji polega na ochronie baz przy głównych bramach, lotnych patrolach, przeszukiwanie wiosek i pojazdów we współpracy z komórkami CIMIC, OMLT, POMLT oraz z kompaniami manewrowymi.

Darko, Tajson, Dana i Domel w czasie swojej służby zatrzymali 97 podejrzanych o działalność terrorystyczną, w tym kilka osób figurujących na liście poszukiwanych listami gończymi. Sprawdzili kilka tysięcy samochodów wjeżdżających na teren bazy pod kątem obecności broni i materiałów niebezpiecznych.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Tekst i zdjęcia: por. Łukasz Królak

Żołnierze NSR w Chełmnie

9i 10 czerwca 2011 roku to ważna data dla 3. batalionu drogowo – mostowego w Chełmnie. W tych dniach **63 żołnierzy** rezerwy podpisało kontrakty na przystąpienie do służby w Narodowych Siłach Rezerwowych. Uroczyste podpisanie kontraktów pomiędzy dowódcą jednostki – **ppłk. mgr. inż. Markiem Wawrzyniakiem** a ochotnikami odbyło się w obecności przedstawiciela WKU Grudziądz **mjra Tadeusza Szmidta** oraz zastępcy dowódcy 3. bdm **mjra Marka Górskiego** na Sali tradycji 3 batalionu drogowo – mostowego w Chełmnie. Podczas uroczystości żołnierze NSR otrzymali przydziały kryzysowe na stanowiska służbowe w batalionie. Należy podkreślić, że tak wysoka liczba żołnierzy NSR otrzymujących przydziały kontraktów jest efektem sprawnej akcji promocyjnej prowadzonej wspólnie przez WKU Grudziądz i Sekcji Wychowawczej 3. bdm.

Narodowe Siły Rezerwowe tworzą żołnierze rezerwy, którzy ochotniczo zawarli kontrakt na pełnienie służby wojskowej w rezerwie i pozostają w dyspozycji do wykonywania zadań w przypadku realnych zagrożeń militarnych i niemilitarnych, zarówno w kraju, jak i poza jej granicami. Zadaniem żołnierzy Narodowych Sił Rezerwowych jest prowadzenie akcji ratowniczych, pomoc w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, odbudowa infrastruktury drogowej, mostowej jak również budowa mostów pontonowych w przypadku zniszczenia mostów stałych przez powódź.

Żołnierze Narodowych Sił Rezerwowych, którzy mają przydziały kryzysowe, prowadzą zazwyczaj życie rodzinne, mają pracę w cywilu. Panowie, którzy zdecydowali się na wstąpienie do NSR, nie ukrywają, że w przyszłości chcieliby zostać żołnierzami zawodowymi.

ppor. Kacper Pałęga

Odprawa Szefa Szkolenia

W dniach 13-14 kwietnia br. w Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu odbyła się miesięczna odprawa rozliczeniowo-zadaniowa Szefa Szkolenia Wojsk Lądowych.

W cyklicznym przedsięwzięciu udział wzięła kierownicza kadra odpowiedzialna za szkolenia w Wojskach Lądowych z **gen. dyw. Pawłem Lamłą** na czele.

Odprawa była okazją do przedstawienia wybranych elementów szkolenia na placu przeciwdziałania improwizowanym urządzeniom wybuchowym, tzw. „ścieżce saperskiej”. Zademonstrowano posługiwanie się sprzętem do rozpoznania i neutralizacji min-pułapek umieszczonych w drogach i pojazdach, w tym wykorzystanie urządzenia „Inspektor” do podejmowania i neutralizacji przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych. Zaprezentowano wykonywanie prac inżynieryjnych przy użyciu maszyn: trału „Bożena”, spycharki szybkiej BAT, maszyny inżynieryjno-drogowej MID, koparki rowów strzeleckich KRS, zgarniarki, równiarki, spycharki DZ-27 oraz koparkę K407C.

Kolejnym punktem pokazu było wykorzystanie w szkoleniu sprzętu Wojsk Chemicznych. W ramach zajęć prowadzono rozpoznanie skażeń przy pomocy automatycznego przyrządu rozpoznania skażeń chemicznych AP2C. Dokonano także likwidacji skażeń przy pomocy łaźni polowej namiotowej „MILAGRO”. Na koniec przyglądano się wykorzystaniu toru napalmowego w szkoleniu żołnierzy.

Uczestnicy odprawy mogli obserwować rywalizację żołnierzy biorących udział w „Centralnych zawodach użytecznie – bojowych pododdziałów inżynieryjnych Wojsk Lądowych”, które przeprowadzono w dniach 11-14 kwietnia br. we wrocławskim Centrum.

W ostatnim dniu odprawy jej uczestnicy wzięli udział w uroczystych obchodach „Dnia Saperów”.

Tekst i zdjęcia: kpt. Piotr Szczepański

Niewypały STOP

W dniu 30 marca 2011 r. odbyła się w WSzW w Szczecinie roczna odprawa poświęcona usuwaniu i likwidacji niewypałów na terenie województwa zachodniopomorskiego. W trakcie spotkania podsumowano także wyniki działalności w ramach wojewódzkiego programu edukacyjno-prewencyjnego dla szkół i placówek oświatowych „Niewypały – Stop! Wezwij Saperów”. Pierwsze miejsce zdobył patrol rozminowania 2 Stargardzkiego Batalionu Saperów dowodzony przez **chor. Ireneusza Prokopczuka**. Zorganizował on spotkania profilaktyczne z zasad zachowania się po znalezieniu niewypału i innego niebezpiecznego przedmiotu w 25 szkołach dla ok. 3400 dzieci. Wyróżnienia dla zwycięzców przyznał marszałek woj. zachodniopomorskiego **Olgierd Geblewicz**.

Warto nadmienić, że stargardzki patrol rozminowania podjął w latach 2010-11 dwieście jeden interwencji zabezpieczając ponad dwa tysiące sztuk amunicji i innych niebezpiecznych przedmiotów na terenie pięciu powiatów.

por. Bernard Tomczak

OBCHODY ŚWIĘTA SAPERA

W Warszawie

Centralne uroczystości Dnia Saperów w Warszawie poprzedziła Msza św. odprawiona w Katedrze Polowej WP, w intencji saperów polskich, przez Biskupa Polowego WP **Józefa Guzdkę**, w koncelebrze z kapelanem Saperów Polskich ks. **płk Krzysztofem Wyleżkiem**.

*W dniu dzisiejszym – jak zaznaczył w swym wystąpieniu Szef Inżynierii Wojskowej SG WP **gen. dyw. Janusz Lalka** – zebrali się w Katedrze Polowej Wojska Polskiego, Matce wszystkich kościołów wojskowych pokolenia Saperskiej Braci, aby oddać Matce Bożej, Hetmance Żołnierza Polskiego, cześć, podziękowanie i wdzięczność za opiekę i Boże Błogosławieństwo, dla trudnej, odpowiedzialnej, często bardzo niebezpiecznej saperskiej pracy i służby. [...] Dzisiaj pragniemy oddać hołd tym wszystkim Saperom, którzy odeszli na wieczną wartę, a jednocześnie duchowo i sercem łączymy się z tymi, którzy aktualnie pełnią służbę w kraju i w rozlicznych misjach pokojowych i stabilizacyjnych poza granicami kraju.*

W homilii Ordynariusz Katedry Polowej przypomniał zasługi Saperów w służbie Ojczyzny oraz w misjach stabilizacyjnych utrwalających pokój w miejscach konfliktów zbrojnych.

Na zakończenie Mszy św. **gen. dyw. Janusz Lalka** podziękował ks. Biskupowi za przepiękne słowa wypowiedziane pod adresem wojsk inżynieryjnych i przekazał jako wotum dla Matki Bożej Hetmanki Żołnierza Polskiego stosowne upominki.

Oficjalna część obchodów Święta Saperów odbyła się nie tradycyjnie 16 kwietnia przed Pomnikiem „Chwała Saperom” w Warszawie, lecz 15 kwietnia z uwagi na obecność Honorowego Gościa – Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Pana **Bronisława Komorowskiego**. W uroczystości upamiętniającej 66. rocznicę forsowania Odry i Nysy Łużyckiej przez oddziały 1 i 2 Armii Wojska Polskiego uczestniczyli ponadto: przedstawiciel Marszałka Sejmu RP, wiceprzewodnicząca Sejmowej Komisji obrony – pani **Jadwiga Zakrzewska**, minister obrony narodowej pan **Jerzy Klich**, przedstawiciel Biura Bezpieczeństwa Narodowego – gen. broni **Lech Konopka**; szef Sztabu Generalnego WP **gen. Mieczysław Cieniuch**, dowódca Sił Powietrznych **gen. broni Lech Majewski**, liczni przedstawiciele MON, Dowództw

Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektoratu Wsparcia, duchowieństwa z Biskupem Polowym **Józefem Guzdkiem**, miasta stołecznego Warszawy, Centralnych Instytucji Wojskowych, byli szefowie wojsk inżynieryjnych, weterani, kombataneci, członkowie Stowarzyszenia Saperów Polskich z prezesem **plk Bogusławem Bębenkiem**, liczne delegacje z: 2 pkom z Inowrocławia, 43 bsap MW, 2 MBSap i 1 bdm z Dębina oraz młodzież szkolna z Inowrocławia i Dębicy.

Meldunek od Kompani Honorowej przyjął Prezydent RP, **Bronisław Komorowski**. Uczestników uroczystości powitał szef Inżynierii Wojskowej SG WP **gen. dyw. Janusz Lalka**, przypominając tradycje wojsk inżynieryjnych na przestrzeni dziejów, zasadnicze dokonania wojsk inżynieryjnych w minionym roku, w tym w walce z powodzią i czekające inżynierię wojskową nowe wyzwania w roku bieżącym. „Dzisiaj, patrząc z perspektywy historii, święto Wojsk Saperskich ma inny wymiar. To nie tylko upamiętnienie bitwy nad Odrą

i Nysą, to także upamiętnienie trudu i wysiłku saperskiego na wszystkich frontach, zarówno drugiej wojny światowej, jak i w całej historii polskich wojen i działalności saperskiej od zarania dziejów po dzień dzisiejszy...”

Wagę specyficznych i jakże trudnych zadań wykonywanych przez saperów w kraju, a także w ramach misji prowadzonych poza granicami Polski podkreślił w swoim wystąpieniu minister Obrony Narodowej **Jerzy Klich**. Wręczono również medale „Za rozminowanie kraju”, przyznane decyzją Kapituły pod przewodnictwem kanclerza Kapituły **gen. bryg. w st. spocz. Zdzisława Barszczewskiego**.

Tradycyjnie, ostatnim akcentem uroczystości było złożenie kwiatów przed Pomnikiem „Chwała Saperom” i na Płycie Czerniakowskiej. Po tym nastąpiły spotkania, rozmowy i wspomnienia, którym w różnych grupach środowiskowych nie było końca.

Wiesław L. Ząbek

Saperskie święto 2. MBSap

W dniach 14-15 kwietnia 2011 roku w 2. Mazowieckiej Brygadzie Saperów odbyły się uroczyste obchody Święta Saperów – ustanowionego w 1946 roku na pamiątkę forsowania Odry i Nysy Łużyckiej 16 kwietnia 1945 roku.

Uroczystości rozpoczęła Msza Święta w intencji saperów, odprawiona w kaplicy garnizonowej, której przewodniczył Biskup Polowy Wojska Polskiego – **Józef Guzdek**.

Następnie podczas uroczystej zbiórki pododdziałów brygady w obecności licznie zgromadzonych gości dowódca **płk Jarosław Rusiński** wraz z Biskupem Polowym wręczyli wyróżnionym żołnierzom medale i odznaczenia. Ponadto przeprowadzono Apel Poległych oddający hołd bohaterskim czynom polskich saperów dokonanych podczas działań wojennych, a także w czasie pokojowej służby.

Dowódca brygady **płk Jarosław Rusiński** w swoim przemówieniu podkreślił poświęcenie i bohaterstwo saperów, którzy stracili życie w walce o wolną i niepodległą Polskę, jak również tych, którzy zginęli podczas rozminowywania kraju oraz w misjach stabilizacyjnych. Ten

szczególny dzień przypomina nam również o szacunku, a zarazem jakże niebezpiecznej służbie żołnierzy Wojsk Inżynieryjnych, czuwających nad naszym bezpieczeństwem w kraju oraz wypełniających swe zadania na misjach poza jego granicami.

Uroczysty apel zakończył się defiladą pododdziałów oraz kolumną sprzętu wojskowego, a ostatnim akcentem pierwszego dnia obchodów saperskiego święta był pokaz tresury psów specjalnych oraz pokaz sprawności fizycznej zaprezentowany przez sekcję walki wręcz.

Drugi dzień tj. 15 kwietnia 2011 roku to dzień atrakcji związanych

z pokazami sprzętu oraz niezliczoną liczbą gier i zabaw dla przedszkolaków i młodzieży szkolnej odwiedzających naszą jednostkę w ramach dnia otwartego koszar, zorganizowanego przez 2. Mazowiecką Brygadę Saperów.

Możliwość spotkania i wspólnej zabawy saperskich pokoleń i ich rodzin stworzył piknik saperski, jaki odbył się w godzinach popołudniowych.

Tekst i zdjęcia: por. Łukasz Królak

Święto w CSWiChem.

14 kwietnia br. w Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych we Wrocławiu odbył się uroczysty apel z okazji obchodów w Wojskach Lądowych „Dnia Saperów”.

Udział w obchodach wzięli między innymi: szef Szkolenia Wojsk Lądowych **gen. dyw. Paweł Lamla**, jego zastępca **gen. bryg. Ireneusz Bartniak**, szef Wojsk Inżynieryjnych Wojsk Lądowych **płk Bogusław Bębenek**, były szef Wojsk Inżynieryjnych Ministerstwa Obrony Narodowej **gen. bryg. w st. spocz. Zdzisław Barszczewski** oraz były Komendant Wyższej Szkoły Oficerskiej Inżynierii Wojskowej **gen. bryg. Józef Rzemień**. Wśród zaproszonych gości znaleźli się dowódcy jednostek i instytucji wojskowych, przedstawiciele władz samorządowych, służb mundurowych, duchowieństwa, oświaty i młodzieży. Tra-

dycyjnie nie zabrakło byłych żołnierzy zawodowych i reprezentantów środowiska kombatanckiego.

- W dziejach narodów są wydarzenia kształtujące ich historię, do których zawsze chętnie wracamy. Jednym z takich wydarzeń, które zapisały się na trwałe w naszej pamięci, jest forsowanie Odry 16 kwietnia 1945 roku. Właśnie w tym dniu - Dniu Święta Saperów - wracamy pamięcią do minionych lat, do działalności i poczynań wszystkich polskich saperów, znanych i bezimiennych, którzy zarówno w dalekiej przeszłości, jak i teraz w codziennym żołnierskim trudzie wnosili i wnoszą określony wkład w rozwój Wojska Polskiego i Wojsk Inżynieryjnych - zaznaczył w okolicznościowym przemówieniu szef Wojsk Inżynieryjnych Wojsk Lądowych **płk Bogusław Bębenek**. Dodał, że na szczególnie uznanie zasługuje praca, jaką saperzy wykonują na misjach zagranicznych - zwłaszcza w Afganistanie, gdzie rozbrajają miny - pułapki zastawiane przez terrorystów.

Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Zgodnie z decyzją szefa Inżynierii Wojskowej **gen. dyw. Janusza Lalki**, za szczególne osiągnięcia dla dobra Wojsk Inżynieryjnych, na placu apelowym wrocławskiego Centrum nadano: **gen. dyw. Pawłowi Lamli** – złoty medal „Zasłużonemu dla Wojsk Inżynieryjnych”, **gen. brg. Ireneuszowi Bartniakowi** – srebrny medal „Zasłużonemu dla Wojsk Inżynieryjnych”, **plk Mirosławowi Lekiewiczowi** – brązowy medal „Zasłużonemu dla Wojsk Inżynieryjnych”, **plk Andrzejowi Dutce** – srebrny medal „Zasłużonemu Saperowi WP”, **mjr Dariuszowi Ornatowskiemu** i **kpt. Danielowi Kaźmierskiemu** – brązowe medale „Zasłużonemu Saperowi WP”.

Następnie przyszła kolej na wręczenie wyróżnień z okazji „Dnia Saperów” oraz pucharu i dyplomów dla uczestników „Centralnych zawodów użyteczno-bojowych pododdziałów inżynieryjnych Wojsk Łądowych” jakie rozegrały się w dniach 11-14 kwietnia br. w Centrum Szkolenia Wojsk Inżynieryjnych i Chemicznych im. gen. Jakuba Jaśńskiego.

Święto Saperów ustanowiono w 1946 roku na pamiątkę sforsowania Odry i Nysy Łużyckiej 16 kwietnia 1945 roku. Saperzy wnieśli wtedy ogromny wkład w wyzwolenie ziem polskich i rozminowanie kraju. Walka z „zardzewiałą śmiercią” była przez wiele lat po wojnie priorytetowym zadaniem saperów. Nawet teraz wrocławski Patrol Rozminowania ma codziennie wiele zgłoszeń z Wrocławia i Dolnego Śląska. To przede wszystkim saperzy walczą z żywiołami, ratując życie i mienie ludności cywilnej. Są wszędzie tam, gdzie oczekuje się ich pomocy.

To oni likwidują niezliczone ilości niewybuchów w różnych regionach kraju i poza nim uczestnicząc w Polskich Kontyngentach Wojskowych.

Tekst i zdjęcia: kpt. Piotr Szczepański

Święto we Włocławku

W dniach 14 – 15.04.2011 r. na terenie miasta Włocławka odbyły się uroczystości związane ze Świętem Wojsk Inżynieryjnych – „Dniem Saperów” poprzedzone Walnym Zebraniem Członków Koła Nr 19. Stowarzyszenia Saperów Polskich we Włocławku. W zebraniu, oprócz członków koła oraz kandydatów na członków, wzięli udział władze samorządowe Włocławka, przedstawiciele instytucji i jednostek wojskowych, dyrektorzy szkół patronackich [m.in.: Dyrektor SP nr 8 im. 3 Włocławskiego Pułku Pontonowego we Włocławku – **mgr Elżbieta Iwińska**; Dyrektor SP im. st. sierż. Mieczysława Majchrzaka w Kaliskach – **mgr Urszula Paczkowska**].

Wystąpienie okolicznościowe mówiące o historii wojsk inżynieryjnych i jednostkach inżynieryjnych stacjonujących we Włocławku oraz celach działania nowo powołanego koła Stowarzyszenia Saperów Polskich wygłosił Prezes Koła Nr 19 **plk rez. Ryszard Chodynicki**. Okolicznościowe wystąpienia wygłosili również: wiceprzewodniczący RM Włocławek; wiceprezydent RM Włocławek; dowódca 3 pdm, którzy na ręce prezesa koła SSP złożyli okolicznościowe adresy. Przyjęto również nowych członków koła. [szerzej: TV „Kujawy”, TV „CW-24”, Portal Internetowy: www.q4.pl.]

W dniu 15.04.2011 r. odbyła się druga część obchodów święta „Dnia Saperów” przy Pomniku Saperów. Udział w uroczystościach również wzięli przedstawiciele władz miasta Włocławka i powiatu włocławskiego, a także instytucji, organizacji i zakładów pracy zlokalizowanych na terenie miasta Włocławka i Chełmna. Licznie stawiła się przy pomniku młodzież z włocławskich szkół. Na uroczystość przybyły poczty sztandarowe Zarządu Rejonowego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego oraz Poczta Sztandarowa Koła Związku Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników. Po odegraniu „Sygnału Wojska Polskiego” okolicznościowe przemówienie wygłosił Prezes Zarządu Rejonowego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego **plk rez. Bolesław Walendzik**. Następnie na płycie Pomnika Saperów złożono wieńce i wiązanki kwiatów.

Obchodząc Święto Wojsk Inżynieryjnych – „Dzień Saperów” we Włocławku, przypomnieliśmy historię jednostek inżynieryjnych Wojska Polskiego, jednostek stacjonujących we Włocławku, ich współpracę z władzami i lokalną społecznością, a także daliśmy dowód kultywowania tradycji naszego rodzaju wojsk, przy okazji wychowując młode pokolenie na symbolach państwowych i wojskowych, jednocześnie podkreślając znaczenie i wpływ na rozwój Państwa Polskiego, jego historię, kulturę i gospodarkę.

plk rez. Ryszard Chodynicki
ppłk rez. Ryszard Chornicki

Obchody święta w Marynarce Wojennej

Tegoroczne obchody święta Wojsk Inżynieryjnych „Dnia Saperów” w Marynarce Wojennej obfitowały wieloma przedsięwzięciami realizowanymi w zasadzie przez cały kwiecień. Już w dniu 11 kwietnia w głównym holu budynku dowództwa Marynarki Wojennej ustawiono banery na których przedstawiono rysy historyczne, osiągnięcia w działalności szkoleniowej oraz oczyszczaniu terenów i akwenów z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych w 8 i 43. Batalionie Saperów oraz Grupach Nurków Minerów 12 i 13. Dywizjonu Trałowców. W tym również dniu w ramach szkolenia uzupełniającego kadry oficerowie Szefostwa Inżynierii Morskiej wystąpili z wykładem nt. „Struktury organizacyjne oraz zasadnicze zadania batalionów saperów Marynarki Wojennej po zmianach organizacyjno-etatowych. System oczyszczania akwenów i terenu z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych w Marynarce Wojennej”.

Centralne uroczystości naszego święta związane z 65. rocznicą jego ustanowienia obchodzone były bardzo uroczysto w Warszawie w dniu 15 kwietnia. Saperzy Marynarki Wojennej zaakcentowali swój udział liczną delegacją, na czele której w imieniu dowódcy Marynarki Wojennej stał szef Szkolenia Marynarki Wojennej **konradmirał Stanisław Kania**. W składzie delegacji byli również: szef Inżynierii Morskiej **kmdr Andrzej Walor**, dowódca 43. Batalionu Saperów z Rozewia **kmdr por. Kazimierz Babiński**, prezes Koła Nr 3 w Gdyni **kmdr rez. Andrzej Lipiński**, członkowie tego koła w osobach **kmdra por. rez. Jerzego Piątka** i **kmdra por. rez. Witolda Chilarzewskiego** oraz bsap 43. bsap w składzie 25 marynarzy.

Zasadnicza uroczystość przed pomnikiem „Chwała Saperom” z udziałem zwierzchnika Sił Zbrojnych prezydenta RP **pana Bronisława Komorowskiego**, generalicji Wojska Polskiego oraz wielu gości poprzedzona została mszą w Katedrze Wojska Polskiego odprawioną w intencji saperów przez Biskupa Polowego Wojska Polskiego **Józefa Guzdkę**.

Nie zabrakło saperów w marynarskich mundurach również w Gozdowicach i Siekierkach, gdzie organizatorem uroczystości przeprowadzonych w dniu 16 kwietnia były 12. DZ i 5. pinz ze Szczecina. Marynarkę Wojenną reprezentowała delegacja dowództwa z poczm sztandarowym z 8. Batalionu Saperów z Dziwnowa.

SAPERSKIE ŚWIĘTO NA PLAŻY W KOŁOBRZEGU

W tym roku szczególnie charakter miało święto Wojsk Inżynieryjnych „Dzień Saperów” dla marynarzy – saperów z 8. Kołobrzeskiego Batalionu Saperów z Dziwnowa, którzy obchodzili je w rejonie realizacji zadania sprawdzenia i oczyszczenia z niebezpiecznych pozostałości wojennych ponad pięciokilometrowego odcinka plaży w Kołobrzegu.

Zadania niezmiernie ważnego dla bezpieczeństwa lokalnej społeczności i letniego wypoczynku tysięcy gości odwiedzających kołobrzeską plażę, a przede wszystkim bezpiecznej realizacji potężnej inwestycji prowadzonej przez Urząd Morski w Słupsku pn. „Ochrona brzegów morskich w Kołobrzegu”. Marynarzy z kompanii minowania realizującej zadanie w Kołobrzegu odwiedzili w dniu 16 kwietnia między innymi dowódca Marynarki Wojennej **admiral floty Tomasz Mathea**, dowódca 8. Flotyli Obrony Wybrzeża **konradmirał Krzysztof Teryfter**, szef Inżynierii Morskiej DMW **kmdr Andrzej Walor**, dowódca 8. Batalionu Saperów **kmdr por. Wojciech Chrzanowski**, wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego **pan Marek Hok** oraz dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku **pan Tomasz Bobin**.

Podczas uroczystej zbiórki dowódca MW podziękował zgromadzonej kadrze za poświęcenie, determinację i ogromne zaangażowanie podczas realizacji stawianych przed batalionem zadań w tym tego wykonywanego w Kołobrzegu oraz z okazji święta złożył całemu stanowi osobowemu marynarskie życzenia. **Komandor Andrzej Walor** w swoim wystąpieniu nawiązał do historycznego wydźwięku obecności saperów batalionu w Kołobrzegu, gdzie ich poprzednicy 66 lat temu za ogromny wkład w wyzwolenie miasta przyczynili się do uhonorowania jednostki mianem „Kołobrzeskiego”.

Dowódca MW w imieniu szefa Inżynierii Wojskowej WP uhonorował 8. Flotyllę Obrony Wybrzeża złotym medalem „Zasłużony dla Wojsk Inżynieryjnych”, **kmdra ppor. Alberta Proszowskiego** szefa sztabu batalionu srebrnym medalem „Zasłużony Saper” natomiast **chor. mar. Grzegorza Stasiaka** dowódcę patrolu rozminowania brązowym medalem „Zasłużony Saper”.

Specjalne podziękowania za zaangażowanie w oczyszczaniu kołobrzesckiej plaży złożył marynarzom **pan Tomasz Bobin**, dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku. Bardzo miłym akcentem było wręczenie przez pana dyrektora kwiatów dwóm saperom w spódnicach paniom **mat Agnieszce Gwóźdź** oraz **mat Agnieszce Stawik**.

Spotkanie było również okazją zaprezentowania dowódcy MW sprzętu, jakim dysponują i wykorzystują na co dzień saperzy batalionu oraz metod i technik poszukiwania i wydobywania materiałów niebezpiecznych. Spotkanie zakończyło się kawą i ciastkiem pod namiotem oraz wspólnym pamiątkowym zdjęciem.

Bardzo ciekawy i uroczysty przebieg miały obchody „Dnia Saperów” w 43. Batalionie Saperów z Rozewia, które ze względu na szereg przedsięwzięć wyżej wymienionych oraz Święta Wielkanocne odbyły się w dniu 29 kwietnia.

Uroczysta zbiórka stanu osobowego batalionu była początkiem bogatego programu obchodów saperskiego święta tego dnia. Do jednostki przybyli między innymi szef Szkolenia Marynarki Wojennej **konradmirał Stanisław Kania**, dowódca 3. Flotyli Okrętów **konradmirał Jarosław Ziemiański**, szef Inżynierii Morskiej **kmdr Andrzej Walor**, dowódcy jednostek wchodzących w skład 3. Flotyli Okrętów, delegacje Komendy Wojewódzkiej Policji oraz Morskiego Oddziału Straży Granicznej z Gdańska. Środowisko lokalnych władz reprezentowane było przez burmistrzów: Władysławowa **panią Grażynę Cern**, Pucka **pana Marka Rintza** oraz starostę Puckiego **pana Wojciecha Dettlafa**. Licznie reprezentowane było środowisko kombatanatów w szczególności piłsudczyków z prezesem Zarządu Krajowego Związku Piłsudczyków RP **panem Marianem Edmundem Ząbkim**. Nie zabrakło na tej uroczystości byłych żołnierzy batalionu oraz wielu oddanych przyjaciół i sympatyków jednostki.

Podczas uroczystej zbiórki szef Szkolenia MW, dowódca 3. FO oraz szef Inżynierii Morskiej w swoich wystąpieniach podkreślali rolę, znaczenie oraz osiągnięcia wojsk inżynieryjnych MW ze szczególnym uwzględnieniem 43. bsap, który po raz pierwszy w historii jednostek inżynieryjnych MW uzyskał miano „Przodującego Oddziału Wojska Polskiego”. Podziękowali stanowi osobowemu batalionu osiągniętych wyników i sukcesów oraz z okazji święta złożyli marynarskie życzenia. Szef Szkolenia w imieniu szefa Inżynierii Wojskowej WP uhonorował

Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

dowódcę 3. Flotylli Okrętów **konradmirała Jarosława Ziemiańskiego** srebrnym medalem „Zasłużony dla Wojsk Inżynieryjnych”, **kpt. Piotra Ładanaja** dowódcę kompanii saperów srebrnym medalem „Zasłużony Saper”, **kpt. Roberta Wojciechowskiego** dowódcę kompanii technicznej brązowym medalem „Zasłużony Saper”, sekcję pirotechniczną Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego KW Policji w Gdańsku brązowym medalem „Zasłużony dla Wojsk Inżynieryjnych”, który odebrał dowódca sekcji **aspirant Zdzisław Zieliński**, oraz brązowym medalem „Zasłużony dla Wojsk Inżynieryjnych” **pana Marcina Jędrzyckę** dyrektora Ośrodka Przygotowań Olimpijskich Cetniewo.

Podziękowania i życzenia na ręce dowódcy batalionu złożyli również zaproszeni goście.

Po defiladzie pododdziałów batalionu zaproszeni goście przeszli do nowej Sali Tradycji jednostki, której uroczystego otwarcia dokonali szef Szkolenia Marynarki Wojennej **konradmirał Stanisław Kania** oraz dowódca 3. Flotylli Okrętów **konradmirał Jarosław Ziemiański**. Pierwszym oprowadzającym gości po bardzo estetycznie wykonanej oraz ciekawej ekspozycji był oczywiście dowódca batalionu.

Następnym niezmiernie ciekawym i wymownym punktem uroczystości było odsłonięcie pomnika z popiersiem marszałka Józefa Piłsudskiego na placu przed główną bramą wjazdową do jednostki. Na uwagę zasługuje fakt, że przygotowanie i wykonanie całej infrastruktury miejsca ustawienia pomnika było inicjatywą władz Władysławowa.

Odsłonięcia pomnika dokonali szef Szkolenia Marynarki Wojennej **konradmirał Stanisław Kania**, burmistrz Władysławowa **pani Grażyna Cern** oraz prezes Zarządu Krajowego Związku Piłsudczyków RP **pan Marian Edmund Ząbek**.

Finałem tej części uroczystości był koktajl wydany przez burmistrza Władysławowa, a przygotowany przez ośrodek Okulski-Grand w Rozewiu.

Tradycją w batalionie jest również pamięć o tragicznie zmarłych saperach. Jednostka opiekuje się grobem **sapera Zygmunta Skiby**, który zginął 16.06.1948 r. podczas rozminowania Helu i tu na cmentarzu został pochowany. Uczestnicy uroczystości złożyli na grobie wiązanki kwiatów i zapalili znicze. Piękną śpiewaną modlitwę wygłosił zaproszony gość saperskich uroczystości proboszcz parafii w Jastrzębiej Górze **ojciec Józef Łągwa**.

Ostatnim przedsięwzięciem bogatego programu obchodów „Dnia Sapera” było spotkanie saperskich pokoleń i zaproszonych gości w pięknie położonym Wojskowym Domu Wypoczynkowym w Juracie.

kmdr Andrzej Walor

Święto 2. stargardzkiego batalionu saperów

W dniu 28 kwietnia 2011 r. w Stargardzie Szczecińskim odbyły się uroczyste obchody święta 2. stargardzkiego batalionu saperów oraz ceremonia przekazania batalionu w podporządkowanie 12. Brygady Zmechanizowanej.

Na uroczystość przybył dowódca 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej **gen. dyw. Marek Tomaszewski**, dowódcy jednostek wojskowych dywizji, władze powiatu i miasta, przedstawiciele służb mundurowych, rodziny i byli żołnierze batalionu oraz bardzo licznie młodzież stargardzkich szkół.

Uroczystość rozpoczęła się przyjęciem przez dowódcę 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej meldunku złożonego przez dowódcę batalionu, **ppłk Arkadiusza Kowala**. Po podniesieniu flagi państwowej i odegraniu hymnu państwowego głos zabrał dowódca 2. batalionu saperów, który złożył z okazji święta najserdeczniejsze życzenia i gratulacje wszystkim żołnierzom i pracownikom wojska. Następnie odczytany został rozkaz dowódcy 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej o wyróżnieniu drużyny saperów za zajęcie I miejsca w centralnych zawodach użyteczno – bojowych pododdziałów inżynieryjnych Wojsk Lądowych oraz rozkaz dowódcy batalionu o wyróżnieniach z okazji święta batalionu.

Gen. dyw. Marek Tomaszewski w swoim przemówieniu podkreślił, że codzienna służba żołnierzy saperów to nie tylko szkolenia, ćwiczenia i kolejne poligony, ale również trudna i niebezpieczna służba dla lokalnych społeczności oraz dodał: „... stając dzisiaj przed Państwem czuję dumę i satysfakcję, że w strukturze 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej mamy tak ważne i niezawodne ogniwo, jakim jest 2. batalion saperów ...”.

Miłym akcentem kończącym uroczystość, było wręczenie przez

dzieci i młodzież szkolną kwiatów i podziękowań dla żołnierzy 2. batalionu saperów za ich dotychczasową służbę i działalność na rzecz miasta i regionu.

Po zakończeniu pierwszej części uroczystości związanej ze świętem batalionu, rozpoczęła się ceremonia przekazania jednostki w podporządkowanie 12. Brygady Zmechanizowanej imienia generała Józefa Hallera. Zgodnie z rozkazem Dowódcy Wojsk Lądowych z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie zmian organizacyjno-etatowych w jednostkach inżynieryjnych Wojsk Lądowych z dniem 1 maja br. 2. stargardzki batalion saperów został wyłączony z bezpośredniej podległości 12. Dywizji i podporządkowany dowódcy 12. Brygady Zmechanizowanej w Szczecinie.

Następnie zaproszeni goście mieli okazję do zapoznania się z prezentowanym sprzętem i wyposażeniem pododdziałów batalionu saperów. Kolejnym ważnym wydarzeniem tego dnia było oficjalne otwarcie Sali Tradycji 2. stargardzkiego batalionu saperów, sali metodyczno-szkoleniowej EOD oraz sali koła Nr 23 Stowarzyszenia Saperów Polskich.

Otwarcia nowych sal dokonał dowódca 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej **gen. dyw. Marek Tomaszewski**. Koło nr 23 Stowarzyszenia Saperów Polskich na uroczystości związanej z otwarciem sali stowarzyszenia reprezentował prezes **mjr Wojciech Rudnikowicz** oraz liczna grupa członków koła.

Sala została wykonana z środków własnych przez członków koła głównie przez **kol. Andrzeja Stobińskiego** i **Zbigniewa Stacharskiego**. **Gen. dyw. Marek Tomaszewski** dokonał wpisu w księdze pamiątkowej oraz życzył, by sala należycie służyła członkom koła, a tradycje saperskie były pielęgnowane i kultywowane wśród młodych pokoleń.

Zbigniew Stacharski

ODZNAKA „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”

Problemy z jej ustanowieniem

Polscy saperzy po zakończeniu II wojny światowej natychmiast przystąpili do wielkiej operacji rozminowania obszaru naszego kraju, poważnie zaminowanego w czasie działań bojowych toczących się na jego terenie, w 1944 i 1945 roku. Zewsząd bowiem na ludność czyhało śmiertelne niebezpieczeństwo ze strony min, pocisków, granatów i różnych śmiertelnych przedmiotów. Stan zaminowania paraliżował ponadto działalność administracji i gospodarki, uniemożliwiał uprawę ziemi, zagospodarowanie lasów, odbudowę zrujnowanego przemysłu oraz licznych miast i wiosek.

Przed saperami stanął więc ogrom poważnych i niebezpiecznych zadań – rozminowanie ojczystego kraju, zapewnienia mu normalnego funkcjonowania i poczucie bezpieczeństwa społeczeństwu. Wielka operacja rozminowania kraju oficjalnie trwała od 1945 do 1956 r. a więc 12 lat, w czasie której i w latach następnych saperzy usunęli prawie 15 milionów min i zniszczyli ponad 78 milionów pocisków i wszelkiej amunicji. Swoją niebezpieczną i pełną poświęcenia niezwykle żmudną pracę, podczas której 662 z nich zginęło, i to w okresie pokoju, a znacznie więcej zostało rannych i na trwałe okaleczonych, ocalili od śmierci lub kalectwa dziesiątki tysięcy Polaków. Za swoje bohaterskie czyny nie doczekali się jednak zadośćuczynienia w postaci ustanowienia krzyża minerskiego lub chociażby skromnego medalu „Za Rozminowanie Kraju”. Nie skarżyli się, ale wyrażali żal, że tak nieuczciwie zostali potraktowani przez polskie władze wojskowe i cywilne. W czasie rozminowania byli wprost na wagę złota, a potem o nich zapomniano.

Docenił ich wielkie dzieło dla ojczystego kraju szef Wojsk Inżynieryjnych MON **gen. bryg. Czesław Piotrowski**, który w drugiej połowie lat 70. podjął starania w resorcie obrony narodowej o ustanowienie krzyża lub medalu dla uczestników rozminowania. Jednak bez skutku. Udało się mu jednak załatwić order – Krzyże Kawalerskie OOP dla 72 uczestników rozminowania, którzy zdjęli ponad 10 tys. min. W dniu 15. kwietnia 1977 r. udekorował nimi część z nich w Muzeum Wojsk Inżynieryjnych we Wrocławiu, a pozostałych w Szefostwie Wojsk Inżynieryjnych MON, w Dniu Saperów.

Wielki i niebezpieczny trud oraz poświęcenie saperów w czasie rozminowania obszaru Polski i ich ogromne zasługi dla naszego kraju, doceniały także władze związków kombatanckich, które występowały do kompetentnych władz centralnych o ustanowienie odpowiedniego odznaczenia za rozminowanie kraju. Jednak bez pozytywnego rezultatu. Dopiero na początku lat 90., w trakcie rozpoczętej transformacji ustrojowej, podjęto

ponownie starania w sprawie upamiętnienia historycznych zasług żołnierzy Wojsk Inżynieryjnych WP w dziele rozminowania kraju.

Wielkie zasługi na tym polu położył **kmdr Henryk Kalinowski** – saper, żołnierz frontowy, który pracując, w latach 1947 – 1950, w Szefostwie Wojsk Inżynieryjnych MON, na odcinku rozminowania kraju, bardzo dobrze poznał wielki, niezwykle trudny i niebezpieczny wysiłek polskich saperów podczas jego prowadzenia. Podczas pobytu **kmdr. H. Kalinowskiego** – sekretarza Krajowej Rady Kombatanatów Wojska Polskiego (KRKWP) w Szefostwie Wojsk Inżynieryjnych MON

(SWinż. MON) w połowie 1992 r., omawialiśmy problem odpowiedniego uhonorowania saperów – uczestników rozminowania kraju. Ustaliliśmy, że podejmiemy odpowiednie starania w Krajowej Radzie Kombatanatów WP odnośnie pomyślnego rozwiązania tej niezwykle istotnej dla saperów sprawy.

W dniu 12 listopada 1992 r. doszło do narady w SWinż. MON w sprawie upamiętnienia wkładu saperów WP w dzieło rozminowania kraju. Wzięli w niej udział: **plk Henryk Tacik** – nowy szef WInż. MON, **gen. bryg. Zdzisław Barszczewski** – poprzedni szef WInż. MON i **kmdr Henryk Leopold Kalinowski** – sekretarz KRKWP. Podczas narady ustalono, że upamiętnienie będzie polegać na wmurowaniu tablicy pamiątkowej

w Katedrze Polowej WP poświęconej poległym saperom podczas rozminowania kraju i ofiarom minowym wśród społeczeństwa oraz na ustanowieniu odznaki (medalu) „Za Rozminowanie Kraju”, a także określono sposób dalszego postępowania w tych sprawach. Celem realizacji ustaleń zaproponowano powołanie komitetu organizacyjnego w składzie: **gen. dyw. Wacław Szklarski** – przewodniczący KRK WP, **plk H. Tacik** – szef WInż. MON, **gen. bryg. Z. Barszczewski** – b. szef WInż. MON, **kmdr. H. Kalinowski** – sekretarz KRKWP, **ks. plk Jan Mrugacz** – kapelan 4. BSap w latach 1944 – 1945, **plk J. Rzemień** – komendant WSOIW, **plk R. Żuchowski** – szef WInż. WOW, **plk W. Jasiński** – prezes Koła ZBZZ przy Szef. WInż. MON oraz przedstawiciel Departamentu Wychowania MON.

W tym samym jeszcze dniu (12.11.1992 r.), Prezydium KRKWP podjęło stosowną uchwałę, w której postanowiło:

- powołać Społeczny Komitet Uczczenia Pamięci Saperskiego Czynu i poniesionych ofiar podczas rozminowania kraju w podanym wyżej składzie, dodatkowo z udziałem przedstawiciela Departamentu Kadr MON;
- zwrócić się do MON z wnioskiem o ustanowienie pamiątkowej odznaki „Za Rozminowanie Kraju”, nadawanej uczestnikom jego prowadzenia;
- zwrócić się do Biskupa Polowego WP z prośbą o przyzwolenie na umieszczenie w Katedrze Polowej WP tablicy upamiętniającej czyn żołnierzy i osób cywilnych uczestniczących w rozminowaniu, bądź będących ofiarami min.

W oparciu o uchwałę Prezydium KRKWP, **kmdr H. Kalinowski** podjął intensywne starania w odpowiednich resortach i instytucjach, wykazując wyjątkową inicjatywę i upór. Kołał od drzwi najpierw ministerstwa obrony narodowej – bezskutecznie, a następnie do ministerstwa spraw wewnętrznych i administracji – również bezowocnie, głównie w sprawie ustanowienia medalu za rozminowanie kraju. Przychylnie odniósł się do ustanowienia takiego odznaczenia wicepremier, minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej w rządzie **pana Włodzimierza Cimoszewicza**, **pan Roman Jagieliński**, który docenił wielkie zasługi saperów w rozminowaniu ziem uprawnych, łąk i lasów. Niestety, rząd ten wkrótce upadł i trzeba było rozpocząć żmudne starania od nowa. Również bez powodzenia.

W zaistniałej sytuacji, gdy żaden z resortów nie zechciał się podjąć ustanowienia takiej odznaki, Krajowa Rada Kombatanatów WP powróciła do swojej uchwały z dnia 27 lutego 1992 r. (podjętej), jakby przeczuwając

fiasko starań w tej sprawie), w której, na podstawie obowiązujących regulacji prawnych, ustanowiła odznakę okolicznościową z dewizą: „ZA ROZMINOWANIE KRAJU”. Za projektował ją **kmdr H. Kalinowski**, tak jak i wiele innych odznak.

Pierwsze nadanie tej odznaki odbyło się w 1998 r., na podstawie uchwały Prezydium KRKP, dla 25 uczestników rozminowania i zasłużonych jego organizatorów. W następnych latach, zgodnie z decyzją tego Prezydium odznakę miało nadawać Szefostwo Wojsk Inżynieryjnych MON na wniosek powołanej do życia Kapituły Odznaki „Za Rozminowanie Kraju”. W skład kapituły wchodził: **gen. dyw. Cz. Piotrowski** – kanclerz kapituły, **gen. bryg. R. Żuchowski**, **plk B. Pawłowski**, **kmdr H. Kalinowski** – członkowie i **plk W. Jasieński** – sekretarz. Po śmierci **gen. Piotrowskiego** w 2005 r. i zmianach personalnych, skład kapituły przedstawiał się następująco: **gen. bryg. Z. Barszczewski** – kanclerz kapituły, **gen. bryg. J. Lalka**, **gen. bryg. R. Żuchowski**, **plk B. Bębenek** (od 2008 r.), **kmdr H. Kalinowski**, **plk S. Seroczyński** – członkowie i **plk W. Jasieński** – sekretarz., którego w 2010 r. zastąpił **plk B. Saganowski**.

Po powołaniu do życia, pod koniec 2000 r., Stowarzyszenia Saperów Polskich, od następnego roku odznakę nadawało Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich na wniosek wspomnianej kapituły.

Odnakami „Za Rozminowanie Kraju” honorowano przede wszystkim uczestników

rozminowania, a w ostatnich latach również szczególnie zasłużonych uczestników oczyszczania kraju z przedmiotów wybuchowych. Zawsze odbywało się to podczas uroczystości z okazji Dnia Saperów, przed pomnikiem „Chwała Saperom”. W ostatnich trzech latach dokonywał tego **marszałek sejmu pan Bronisław Komorowski**, obecny prezydent RP. W 2011 r. odznakę tę wręczył minister obrony narodowej **pan Bogdan Klich**.

Dotychczas odznaki „Za Rozminowanie Kraju”, wysoko cenione przez uczestników rozminowania, przyznawano 14 razy. Odnaczono nimi w sumie 321 osób, w tym pośmiertnie 7. Pieniądze na zakup odznak uzyskiwano od sponsorów – sympatyków saperów. W 2011 r. nie znaleziono sponsorów, więc zapłacili za nie sami odznaczani. Warto przypomnieć, że w okresie II RP odznaczani płacili za wszelkie przyznane im medale i ordery. Prawdopodobnie i Zarząd Główny Stowarzyszenia Saperów Polskich będzie zmuszony, w następnych latach, skorzystać z takiego rozwiązania.

Tak w skrócie przedstawia się wyboista droga do ustanowienia odznaki (medalu) „Za Rozminowanie Kraju” i wielkie zasługi **kmdr. H. Kalinowskiego** w celu pomyślnego sfinalizowania tego przedsięwzięcia. Droga ta jest podobna do tej, jaką musiał przebyć wcześniej **gen. Czesław Piotrowski**, aby otrzymać zgodę na budowę Pomnika „Chwała Saperom” i podczas wykonania tego pięknego, bliskiego sercu saperów, dzieła. Tę związaną z pomnikiem, można by dodatkowo jeszcze określić, jako „ciernistą”.

Znacznie łatwiejszą drogę trzeba było przebyć, aby załatwić wszelkie formalności związane z wmurowaniem tablicy pamiątkowej w Katedrze Polowej Wojska Polskiego, z napisem – „SAPEROM WOJSKA POLSKIEGO POLEGŁYM W CZASIE ROZMINOWANIA KRAJU ORAZ OSOBOM CYWILNYM – OFIAROM MINOWEJ ŚMIERCI. ŻOŁNIERZE WOJSK INŻYNIERYJNYCH”, 1993. Uroczystego jej poświęcenia dokonał Biskup Polowy WP **gen. bryg. Sławoj-Leszek Głódź**, w dniu 16 kwietnia 1993 r., w czasie mszy świętej, z udziałem licznych saperów z całego kraju.

Gwoli ścisłości i uczciwości trzeba także wspomnieć o wieloletnich, aktywnych staraniach **ś.p. plka Michała Rezieckiego**, uczestnika rozminowania Warmii i Mazur w 1945 i 1946 r., w składzie 5. Brygady Saperów, o ustanowienie „Krzyża Minerskiego” celem honorowania nim uczestników rozminowania. Jego dobrze umotywowane pisma kierowane do wszystkich kompetentnych ogniw władz państwowych – ustawodawczych i wykonawczych, zawsze kończyły się podobnie, że wielkie zasługi saperów są bezsporne, ale sprawę trzeba zbadać od strony formalnej oraz wskazywano właściwego adresata kompetentnego w sprawach odznaczaniowych. A ten nie przejawiał najmniejszej ochoty na ustanowienie tego odznaczenia. Czyli starania te zawsze kończyły się niepowodzeniem.

Zdzisław Barszczewski

Włocławek gościł byłego Szefa Wojsk Inżynieryjnych - gen. Ryszarda ŻUCHOWSKIEGO

15 marca Zespół Szkół nr 8 we Włocławku miał zaszczyt gościć **gen. bryg. Ryszarda Żuchowskiego** - byłego szefa Wojsk Inżynieryjnych, **plk. rez. Bolesława Walendzika**, prezesa Zarządu Rejonowego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego oraz **mjr. Mirosława Barzyńskiego**, sekretarza Zarządu Rejonowego we Włocławku.

Podczas spotkania z uczniami, **Ryszard Żuchowski** przekazał swój generalski mundur do szkolnej Izby Pamięci Narodowej. W podziękowaniu za tak wspaniały dar oraz za wieloletnią współpracę i pomoc Dyrektor ZS nr 8, **pani Maria Iwińska** wręczyła panu Generałowi pamiątkowy **Dyplom Uznania i Statuetkę „Przyjaciół szkoły”**.

Generał już kilkakrotnie był gościem szkoły. Ostatnie spotkanie odbyło się w 2001 r., kiedy wszystkie 3 szkoły patronackie III-go Warszawskiego Pułku Pontonowego spotkały się w szkole na włocławskim Zawiślu i zostały wyróżnione przez **gen. Żuchowskiego** medalem Wojsk Inżynieryjnych za zasługi w dziele wychowania patriotycznego młodzieży. Szkoły te nadal godnie reprezentują i kultywują tradycje Pułku, który wiele lat stacjonował i czynnie uczestniczył w życiu Włocławka.

BoWal-Włocławek

Gen. bryg. R.Żuchowski w Izbie Pamięci SP nr 8 im. 3. Warszawskiego Pułku Pontonowego w trakcie przekazywania swojego munduru generalskiego. Mundur w rękach pani dyrektor mgr Elżbiety Iwińskiej

WROCŁAW - MANIOWY - WARSZAWA

RETROSPEKCJE

Jubileusze w życiu każdego człowieka mają szczególny wymiar. Są znakomitą okazją do podsumowania przebytej drogi, stosownego uhonorowania zasług, a także, zwykłego, ludzkiego dowartościowania się.

Nic więc dziwnego, iż z perspektywy przebytej drogi saperskiej nader chętnie uczestniczymy w zlotach, spotkaniach czy zjazdach saperskiej braci.

Powiem więcej, im bardziej jesteśmy zintegrowani i wykształtowaliśmy w sobie interpersonalne więzi, tym mocniej tęsknimy za takimi kontaktami, wręcz nawet szukamy pretekstu, żeby taki Jubileusz odkryć, wspólnie przeżyć. Toteż powyższe przesłanki stały się kanwą do kolejnych spotkań 1. kompanii kadrowej naszej Alma Mater rocznik 1961.

Pretekstem są Jubileusze - 70. rocznicy urodzin. Bardzo piękne i wzruszające, kiedy emerytowany saper zachowuje jeszcze sporo sił do spotkań, nierzadko i biesiad, a świadomość, bieg wydarzeń, nieuchronnie przypomina mu szybko upływający czas. Jubileusze te, zazwyczaj nie obchodzone w służbie czynnej z uwagi na cezurę czasową 60 lat. Dziś, my roczniki czterdziestoletnie [z racji urodzin] wchodzimy w jubileusze 70 latków. Czy warto o nich pamiętać? Pytanie z pozoru retoryczne, nabiera głębokiego znaczenia, w kontekście przeżytych doznań. Na długo przed oczyma utkwiała mi pełna zaskoczenia, zdumienia i autentycznej radości twarz naszego **Kaziuka, ppłk Kazimierza Śmietany**, kiedy w południe 3 marca wkroczyliśmy do jego pokoju w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z **Tomaszem Boguckim**, **Andrzejem Spirydowiczem** w asyście koleżanek z Departamentu Kadr MON z chóralnym śpiewem 100 lat... Gorączkowe szukanie krzeseł... szklanek do kawy... pozwalały Jubilatowi przykryć nieukrywane zaskoczenie, że nie przypuszczał..., że sam o swych urodzinach nie pamiętał...

A przecież nasz **Kazimierz**, cichy, spokojny bardzo skromny saper dał się poznać – przez prawie pół wieku – jako wielki altruista, szczerzy, nadzwyczaj uczynny kolega, który nigdy nie odmówił pomocy, niezależnie, gdzie rzuciły Go żołnierskie losy: 2 MBSap. w Kazuniu, Sztab Warszawskiego Okręgu Wojskowego, Departament Kadr MON czy ostatnio Departament Wojskowy w Ud/s KiOR. To On był łącznikiem naszej 1. kadrowej podchorążych OSWInż., odszukiwał zapomniane adresy, pamiętał o naszych Imieninach, chorobach, szpitalach... To On pełen ciepła, taktu i życzliwości nigdy nie powiedział nie - na zgłaszane prośby. Nie mógł pozostać sam w dniu swoich 70 urodzin, bez akcentów naszego saperskiego uznania, w formie ryngrafu i okolicznościowych upominków.

Czyż zaiste tak wielkim problemem jest, wsiąść do pociągu byle jakiego ... jak mówią

słowa popularnej piosenki i powitać z grobem kolegów, w małej kafejce na Rynku wrocławskim naszego przyjaciela **Jasia, płka Jana Michalskiego**, wspaniałego wychowawcę i nauczyciela wielu saperskich pokoleń, mądrego i rzetelnego w służbie saperskiej, czynionego kolegę, inicjatora wielu koleżeńskich spotkań. Warto więc było, w tym przytulnym lokalu, w gronie przyjaciół, naszego dowódcy **Stanisława Kuliniaka** oraz kolegów: **Zdzisława Kowalskiego**, **Wiesława Sokołowskiego**, **Tomasza Boguckiego**, powitać [nieco późniejszego i wyraźnie zaskoczonych Jubilata], żołnierskim meldunkiem, stosownymi życzeniami i upominkami. Warto było, gdyż **Jan**, idąc na to koleżeńskie spotkanie, nie przypuszczał, że przyjechaliśmy złożyć Mu wyrazy głębokiego szacunku i saperskiego przywiązania. Warto – przy okazji – przytoczyć fragment eseju przygotowywanego przez **Kazimierza Nicińskiego** na tegoroczne spotkanie 1. Kompanii kadrowej OSWInż. [we wrześniu 2011 w Juracie] dotyczącego Janka Michalskiego..

Olek Michalski na 70-lecie...

W dużej grupie młodych ludzi zawsze znajdują się tacy, którzy czymś się wyróżniają. Olek należał do podchorążych w naszej kompanii rozpoznawalnych od pierwszych dni służby. Uśmiechnięty, szczerzy w rozmowie, życzliwy dla każdego i otwarty na propozycje bezinteresownej pomocy. Sprawiał wrażenie, jakby chciał być kolegą każdego z nas. Biło od niego zdyscyplinowanie, niemal pazerność na przodowanie w wykonywaniu poleceń przełożonych, a przy tym ogromne poczucie od-

powiedzialności za siebie, drużynę, pluton... Za tymi przymiotami żołnierskości kryła się osobowość nader wrażliwa i wielce ambitna, trochę skomplikowana.

Takim zapamiętaliśmy Olka w czasach 1. Kompanii podchorążych. Kiedy spotkaliśmy się po latach na trzydziestolecie promocji oficerskiej można było odnieść wrażenie, że pułkownik Michalski jest tym samym człowiekiem: pełnym werwy, ochoczym i gotowym wspierać kolegów i żartować. Lata saperskiej służby jakby go omijały, natomiast przybyło doświadczenia, pojawił się dystans do siebie i pagony wypełniły się dystynkcjami, o jakich nie marzyliśmy nawet w tych wspaniałych latach podchorążackich. Kolejne spotkania i jubileusze, na których Olek stawał w gronie współorganizatorów, potwierdziły, że można na niego liczyć. Pomimo pewnych kłopotów ze zdrowiem czuł się potrzebny i chętnie wspierał nas swym niespożytym zapalem, wiedzą i doświadczeniem.

Siódmy krzyżyk, jak twierdzi, nastał z zaskoczenia, ale wita go bez żalu, naturalnie... można by rzec po żołniersku. Bo nadal czuje się częścią kompanijnej rodziny, jednym z nas i wie, że liczymy na jego wsparcie w razie potrzeby.

Takich spotkań Jubileuszowych przeżyjemy jeszcze wiele. Kulminacją ich będzie Zlot 50-lecia rozpoczęcia saperskiej nauki w naszej Alma Mater we Wrocławiu we wspomnianej Juracie. Tam też przewidujemy uroczyste obchody Jubileuszu naszych pozostałych 70 latków: **Władysława Guzikowskiego**, **Zdzisława Kowalskiego**, **Kazimierza**

Lorenca, Włodzimierza Mińko, Romana Olesińskiego, Wacława Sali, Jerzego Żmudy

Im dalej, tym częściej i bliżej... Taką puentą można by zwieńczyć cykl spotkań byłych podchorążych 1. Kompanii – rocznik promocji oficerskiej 1964. Oczywiście, chodzi o czas, jaki upłynął od rozpoczęcia podchorążackiej przygody z inżynierią wojskową i otrzymania pierwszych gwiazdek aż do spotkań po latach z kolegami, przełożonymi i uczelnią.

Zaczynaliśmy dość nieśmiało i bez wiary w powodzenie imprezy zorganizowanej dopiero na ćwierćwiecze promocji. Ale już spotkanie jubileuszowe na trzydziestolecie mianowania na pierwsze stopnie oficerskie i następne jubileusze, zaaranżowane we Wrocławiu i w Warszawie, cieszyły się sporą frekwencją oraz dużym uznaniem uczestniczących w nich kolegów i przełożonych, którzy zostali zaproszeni jako goście honorowi.

Okazało się, że wspólne spędzenie dwóch, trzech dni w koleżeńskim gronie, z w miarę ciekawą ofertą programową wcale nie musi być nużące. A wręcz przeciwnie: wspomnienia, banalne, zdawało by się, rozmowy o codziennym życiu, aktywności zawodowej, wymiana doświadczeń nie tylko zbliżyły ludzi, lecz uświadomiły łączące nas więzi, obudziły potrzebę częstszych spotkań.

Wydaje się, że upływ czasu, powodujący wyostrenie widzenia wielu minionych spraw, złagodzenie ocen młodości i poszukiwanie wspólnych wartości łączących nasze pokolenie, ma wpływ zbawienny. Świadomość jakby coraz szybciej obracającego się z wiekiem kalendarza życia rodzi pragnienie zatrzymania najcenniejszych i najpiękniejszych jego chwil. Stąd tęsknota do lat młodości, do podchorążówki i emanowania wspaniałych z dystansu przygód i przeżyć, które każdy nosi w sobie. Tak oto w trakcie jubileuszu czterdziestopię-

ciolecia promocji zrodziła się wspólna idea, aby uczcić spotkaniem półwiecze rozpoczęcia saperskiej służby. (A zatem do zobaczenia we wrześniu tego roku w Juracie.).

I jeszcze jedna, nader cenna inicjatywa wyrosła na gruncie koleżeńskich spotkań za sprawą upływającego czasu. Czas to pamięć ludzi, chwil i zdarzeń zatrzymanych i przechowywanych w zakamarkach świadomości. Dlatego pamiętajmy o kolegach, o ludziach nam bliskich... Stąd też ze szczególnym pietyzmem postanowiliśmy czcić również indywidualne jubileusze naszych kolegów. (W numerze kłaniamy się i gratulujemy kilku siedemdziesięciolatkom z podchorążackiej rodziny, których rocznica urodzin przypadła w tym roku.).

Opracowanie:

Kazimierz Niciński, Wiesław L. Ząbek

Jubileusz 70-lecia ppłka Kazimierza Łapczyńskiego

Jubilat należy do nielicznego grona saperów 1. Kompanii Podchorążych, którzy po promocji odbyli zawodową służbę w pododdziałach byłej 6. Pomorskiej Dywizji Powietrzno-Desantowej. Niezwykła sprawność fizyczna, odwaga, odporność na trudy służby i góralski

sprawy rodzinne odnosiłby sukcesy w „czerwonych beretach” aż do emerytury. Bo chociaż na karku już siódmy krzyżyk z rozrewnieniem wspomina własną służbę i kolegów z desantu, z pietyzmem przechowuje pamięćki z tamtych lat.

lepszych i zdobywa wyróżnienia. Aby utrzymać formę, przez cały rok biega dystansowo i uprawia jazdę kolarską w trudnym terenie górskim Gorców i Pienin. Jako miłośnik gór prowadzi też wycieczki w Tatrach trudniejszymi szlakami.

Z **Kaziem** spotykamy się w jego rodzinnych Maniowach, gdzie mieszka z żoną **Krystyną**; tutaj też mieszkają jego dzieci i wnuki. Po odejściu z wojska przez wiele lat pracował w miejscowym urzędzie gminy jako przewodniczący rady. Do sukcesów może zaliczyć zbudowanie kompleksu sportowo-rekreacyjnego z boiskiem piłkarskim oraz wprowadzenie lokalnej drużyny do IV ligi piłki nożnej. Dzięki jego staraniom poznaliśmy ten piękny region Pienin, m.in. Zalew Czorszyński oraz wspaniałe zabytki minionej epoki: zamki w Nidzicy i Czorsztynie, leżące na skalistych wypiętrzaniach nad Dunajcem i strzegące niegdyś granicy Rzeczypospolitej i szlaków handlowych.

Przybyliśmy w odwiedziny, żeby uczcić siedemdziesięciolecie urodzin i spełnić wobec kolegi ważną powinność koleżeńską. Otóż **Kazimierz Łapczyński** w maju zakończył pracę w powiatowym wydziale zarządzania kryzysowego w urzędzie nowotarskiego starostwa. Właśnie za zasługi dla obronności kraju minister obrony narodowej odznaczył naszego kolegę złotym medalem. Wszyscy obecni na uroczystości: nasz były dowódca 1. Kompanii Podchorążych **ppłk Stanisław Kuliński** oraz koledzy: **Zdzisław Kowalski, Wiesław Sokołowski, Tomasz Bogucki, Wiesław Lech Ząbek** oraz piszący te słowa **Kazimierz Niciński** – gratulując Jubilatowi wyróżnienia, uznaliśmy iż jest ono wspaniałym zwieńczeniem jego lat służby i pracy.

Kazimierz Niciński

chart ducha zawiodły Kazka z Maniów nad Dunajcem do „czerwonych beretów” w Krakowie. Desantu zasmakował, odbywając praktykę na drugim roku podchorążówki. I odtąd służba w słynnym z dokonań związku taktycznym stała się przez kilkanaście lat jego drugą, po górach, miłością. Gdyby nie wypadek podczas skoków ze spadochronem i

Swoje komandoskie tęsknoty i fascynację kompensuje samodyscypliną, dbałością o kondycję i sprawność, stawianiem sobie ambitnych wyzwań ciągłego sprawdzania się w sportach ekstremalnych. Rokrocznie od wielu lat startuje w maratonie narciarskim w Biegu Piastów na Polanie Jakuszyckiej. W swojej kategorii wiekowej należy do naj-

25. LECIE POSŁUGI DUSZPASTERSKIEJ KAPELANA SAPERÓW POLSKICH KS. PŁK KRZYSZTOFA WYLĘŻKA

W dniu 15. maja 2011 r. w Parafii Wojskowej w Rembertowie odbyła się uroczysta Msza św., w intencji kapelana Saperów Polskich ks. płka Krzysztofa Wylężka, który dzięki życzliwości proboszcza parafii ks. dr. prałata kmdr. Leona Szota, w tym swoistym sanktuarium wojsk inżynierskich obchodził 25. rocznicę posługi duszpasterskiej.

Szczelnie wypełniony Kościół Garnizony pw. Św. O. Rafała Kalinowskiego, Patrona Saperów Polskich, mimo czwartkowego dnia, zgromadził liczne grono wiernych. Nie zabrakło licznych delegacji: władz samorządowych Dzielnicy Warszawa - Rembertów z wiceburmistrzem, **p. Robertem Kusiem**; członków Stowarzyszenia Saperów Polskich z wiceprezesem Zarządu Głównego **płk. Tomaszem Boguckim** i prezesem koła nr 13 w Rembertowie **płk. dr. hab. Pawłem Cieślą-**

rem; miejscowego Rycerstwa Niepokalanej z przewodniczącym **ppłk. Czesławem Madejem**, saperów, weteranów i przyjaciół **ks. Krzysztofa**.

Uroczystość uświetniły poczt sztandarowe: Rycerstwa Niepokalanej; Parafii Wojskowej, Stowarzyszenia Saperów Polskich, dla których asystę wojskową wystawiła 2. Mazowiecka Brygada Saperów z Kazunia. Okolicznościową homilię wygłosił proboszcz parafii wojskowej w Rembertowie **ks. dr prałat kmdr Leon Szot**, w której prześledził drogę duszpasterską ks. kapelana oraz Jego zasługi w umacnianiu duszpasterstwa w miejscowej parafii.

Na zakończenie uroczystości nie zabrakło stosownych pisemnych gratulacji, kwiatów i serdecznych życzeń od uczestników uroczystości za które podziękował wyrażnie wrzucony **ks. płk Wylęzek**.

płk Wiesław Leszek Ząbek

Ks. płk Krzysztof Wylęzek ur. 1 lutego 1960 r. w Bytomiu. Studia teologiczne ukończył 10 czerwca 1986 r. w Akademii Teologicznej w Krakowie. W tym też roku został wyświęcony na kapłana w Zakonie Braci Mniejszych [Franciszekanów], gdzie pełnił funkcje wychowawcze na różnych szczeblach aż do stanowiska wicerektora w Wyższym Seminarium Duchownym Braci Mniejszych w Krakowie. W 1997 został powołany do służby wojskowej jako wikariusz i kapelan przy Akademii Obrony Narodowej. Następnie kapelan 10. Warszawskiego Pułku Samochodowego, sekretarz osobisty Biskupa Polowego WP, naczelny redaktor czasopisma Ordynariatu Polowego WP „Nasza Służba”, proboszcz Katedry Polowej WP, kapelan Saperów Polskich. W latach 15 listopada 2004 – 15 czerwca 2007 roku proboszcz parafii wojskowej pw. Św. O. Rafała Kalinowskiego w Rembertowie. Dał się poznać jako żarliwy kapłan, wyczulony na sprawy ludzkie. Inicjator i fundator Pomnika bł. Papieża Jana Pawła II, sztandaru wojskowego parafii. Wykonawca nowego wystroju zewnętrznego świątyni [ogrodzenia, małej architektury]. Za Jego kadencji prężnie działała Rada Parafialna, Chór parafialny, duszpasterstwo dziecięce i Rycerstwo Niepokalanej. Ks. Krzysztof Wylęzek pracuje w Ordynariacie Polowym, jest kapelanem Jednostek Garnizonu m.st. Warszawy, redaktorem naczelnym „Nasza Służba” oraz kapelanem Saperów Polskich.

POSIEDZENIA PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO SSP

■ 1. Zgodnie z przyjętym Programem Działania, w dniu 5.04.2011r. odbyło się w siedzibie SSP w Warszawie posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego. Otwarcia posiedzenia dokonał prezes Stowarzyszenia **plk Bogusław Bębenek**, witając przybyłych członków zarządu i zaproszonych gości w osobach: dyrektor Biura ZGSSP – **plka B. Saganowskiego**; przewodniczącego Zespołu Budżetowego – **plka M. Kasperskiego**; redaktora naczelnego kwartalnika SAPER – **plka W. Ząbka**.

Głównym problemem posiedzenia była sprawa przygotowania i udziału SSP w obchodach „Dnia Saperów” i miesiąca Wojsk Inżynieryjnych.

Omówiono również propozycje dotyczące pracy biura Zarządu Głównego SSP, dalszego sposobu finansowania Kwartalnika SAPER. Podjęto uchwałę o nadaniu Honorowej Odznaki Stowarzyszenia za „Rozminowanie Kraju”

■ 2. Kolejne posiedzenie Prezydium ZG SSP odbyło się w Biurze Zarządu Głównego przy ul. 11 listopada w Warszawie, w dniu 1.06.2011 r. Zasadnicze problemy poruszone na spotkaniu to m.in.: wnioski wynikające z udziału przedstawicieli Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich w posiedzeniu ZG Stowarzyszenia Cywilnych Saperów we Wrocławiu, które przedstawił I Wiceprezes SSP **plk Tomasz Bogucki**. Wypracowano propozycję organizacji Seminarium na temat „Rola SSP w działalności społeczno-wychowawczej i edukacyjnej w środowiskach szkolnych i akademickich”. W trakcie dyskusji, której przewodniczył prezes **plk Bogusław Bębenek**, powołano Komitet Organizacyjny w składzie: **plk Bogusław Bębenek**, **plk Tomasz Bogucki**, **plk Wiesław Ząbek**, **plk Artur Talik**. Ustalono program spotkania i tematy merytoryczne Seminarium oraz listę zaproszonych gości.

SAPERSKIE FORUM

W dniach 13 -14.05.2011 r. delegacja Prezydium Zarządu Głównego SSP, w składzie: I wiceprezes Zarządu Głównego **plk Tomasz Bogucki** i redaktor naczelnny kwartalnika SAPER **plk Wiesław Leszek Ząbek** oraz ekspert z ramienia SSP, **kmdr por. Jerzy Piątek** wzięła udział w obradach Kongresu Stowarzyszenia Saperów Cywilnych, zorganizowanego we Wrocławiu. Kongres podsumował dotychczasowe działanie Stowarzyszenia, dokonał wyboru nowych władz oraz nakreślił program dalszej działalności SSC. W dniu 14.05.2011 r. odbyła się wspólna z delegacją SSP konferencja - seminarium dotycząca dalszej współpracy obu stowarzyszeń i wypracowaniu wspólnego stanowiska n.t. *Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie oczyszczania*

terenu z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych. Powołano również dwa zespoły ekspertów z obu stowarzyszeń dla wypracowania wspólnego stanowiska wobec propozycji rządowych oraz dla opracowania Programu Działania na 2011/2012 rok. Nowe władze SSC to: Prezes – **Andrzej Górski**, Sekretarz – **Krzysztof Glijer**, Skarbnik – **Ryszard Jankowski**, Członkowie: **Lesław Majewski**, **Zbigniew Kumoszko**, **Elżbieta Olczak-Majewska**, **Jerzy Kocięba**.

[szerszy materiał z przebiegu Kongresu SSC w następnym numerze]

Wiesław L. Ząbek

WOJSKOWY INSTYTUT TECHNIKI INŻYNIERYJNEJ

im. profesora Józefa KOSACKIEGO

Rodowód Wojskowego Instytutu Techniki Inżynierskiej sięga roku 1927, kiedy to na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych utworzono Instytut Badań Inżynierskiej, któremu z dniem 30 marca 1931 roku nadano charakter instytutu wojskowego i otrzymał nazwę Wojskowego Instytutu Badań Inżynierskiej (WIBI).

Kierownikiem Instytutu Badań Inżynierskiej został **mjr inż. Wacław Głazek**. Następnie Instytutem kierowali **ppłk Andrzej Szwykowski** i **ppłk Patryk O'Brien de Lacy**. Instytut miał siedzibę w Warszawie przy ul. Nowowiejskiej 54.

Zarządzeniem II Wiceministra Ministerstwa Spraw Wojskowych z dn. 14 listopada 1934 r. następuje likwidacja WIBI i powołanie z dniem 22.11.1934 r., Biura Badań Technicznych Saperów (BBTS). Z dniem 1 grudnia 1934 roku rozkazem Szefa Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych kierownictwo Biurem Badań Technicznych Saperów objął **kpt. inż. Stanisław Michałowski**, a od 1937 roku funkcję Kierownika Biura pełnił **ppłk Leopold Adam Górka**.

ppłk Leopold Adam Górka

Biuro prowadziło prace techniczno-badawcze dla potrzeb wojsk saperskich i innych broni w zakresie sprzętu zaopatrzenia saperskiego. Podlegało Dowódcy Saperów Ministerstwa Spraw Wojskowych. Na podstawie zachowanych materiałów archiwalnych, należy sądzić, że organizacja Biura do 1939 roku pozostała bez zmian.

Następnie, już na obczyźnie w 1940 r. w Szkocji, początkowo przy Zgrupowaniu Saperów w obozie WP w Crafford, a później przy utworzonym w 1941 r. Centrum Wyszczolenia Saperów w Dundee (w późniejszym okresie przeniesione do Falkirk, a następnie do Irvine) utworzono Biuro Techniczne Saperów pod kierownictwem **ppłk Leopolda Adama Górki**. Nie odegrało ono jednak większej roli ze względu na ówczesne uwarunkowania. Praca jego ograniczała się jedynie do obserwacji wyposażenia saperów brytyjskich, rejestracji i wyciągania wniosków na przyszłość. Należy tu jednak wspomnieć o istotnym wynalazku - o polskim wykrywaczu min, który oddał nieocenione usługi i zaoszczędził dużo krwi zarówno polskich, jak i sprzymierzonych żołnierzy.

Po zakończeniu II wojny światowej przystąpiono do przebudowy struktury organizacyjnej Wojska Polskiego i wyposażenia go w nowoczesne uzbrojenie i sprzęt techniczny. W celu stworzenia odpowiedniej bazy, niezbędnej do opracowania nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu w oparciu o najnowsze osiągnięcia nauki, zaczęto stopniowo tworzyć placówki naukowo - badawcze wojska. Na podstawie rozkazu Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 października 1947 r. utworzono Poligon Naukowy - Badawczy Wojsk Inżynierskiej - Saperskich jako pierwszą tego typu placówkę techniczną w Wojsku Polskim. Komendantem Poligonu został wyznaczony z dniem 22.10.1947 r., **ppłk inż. Anatol Paramonow**, oficer armii radzieckiej pełniący dotychczas obowiązki Dyrektora Nauk w Oficerskiej Szkole Inżynierskiej.

Zarządzeniem MON z 1958 r. Poligon otrzymał nową nazwę: Ośrodek Badawczy Sprzętu Inżynierskiej. W ślad za tym został nadany Statut Ośrodka Badawczego Sprzętu Inżynierskiej i jego Rady Naukowej. Ośrodek z jednostki budżetowej przeszedł w 1973 roku na własny rachunek gospodarczy.

Wyrazem ukoronowania dość długiej, bo trzydziestoletniej działalności (biorąc pod uwagę okres powojenny) tej placówki na rzecz rozwoju techniki wojsk inżynierskiej, było powołanie, zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów w 1976 roku, Wojskowego Instytutu Techniki Inżynierskiej w drodze przekształcenia Ośrodka Badawczego Sprzętu Inżynierskiej. Nowa nazwa i wynikające z tego tytułu uprawnienia otworzyły nowy jakościowo rozdział w dziejach Instytutu. Na skutek stale wzrastających wymagań współczesnego pola walki rozszerzyła się znacznie problematyka naukowo - badawcza. Do uzbrojenia i sprzętu inżynierskiej szybko wkroczyła automatyka, elektronika, nowe technologie i materiały. Zakres i rozmiary problemów, które stały się przedmiotem działalności Instytutu są rozległe i różnorodne, ponieważ występuje szeroki wachlarz specjalności z różnych dziedzin nauki. W przeważającej większości rozwój techniki inżynierskiej oparty jest na instytutowych opracowaniach i krajowej produkcji (80-85%). Rejestr ważniejszych opracowań jest długi i obejmuje ponad 250 pozycji. Samych tylko opracowań sprzętu inżynierskiej jest ponad 200. Tematyka prac Instytutu jest w 95-97% ukierunkowana na realizację zadań z dziedziny techniki wojskowej. Jednak ze względu na specyfikę sprzętu inżynierskiej wiele opracowań przeznaczonych dla wojska znalazło zastosowanie w gospodarce narodowej.

W działalności wspomagającej proces badawczy bierze również aktywny udział Zakład Produkcji Doświadczalnej (ZPD), wdrażając do produkcji doświadczalnej i małoseryjnej opracowania pionu naukowo - badawczego Instytutu z zastosowaniem własnych rozwiązań technologicznych. Zabezpiecza także badania poligonowe, wykonuje modele, prototypy i partie próbne niektórych rodzajów sprzętu.

W związku z zaistniałą koniecznością certyfikowania sprzętu inżynierskiej dla potrzeb Sił Zbrojnych RP, w 1995 r., powołano Ośrodek Certyfikacji Sprzętu Inżynierskiej (OCSI),

oraz w 1998 r. cztery akredytowane laboratoria badawcze.

Przedstawiciele WITI zapraszani są także i biorą czynny udział w konferencjach organizowanych przez instytucje wojskowe i cywilne innych państw, oraz posiedzeniach Grup Ekspertkich i Roboczych NATO.

Dotychczas WITI uzyskał 83 patenty i 58 praw ochronnych na wzory użytkowe z czego ponad 90% wartościowym do praktycznego wykorzystania. Doceniane jest znaczenie upowszechniania wyników prac przez specjalistów Instytutu, którzy opublikowali ponad 1000 artykułów, przeważnie naukowych i popularno - naukowych w centralnych wydawnictwach wojskowych i cywilnych, a nawet zagranicznych. Duży jest również udział pracowników Instytutu w redagowaniu wojskowych instrukcji fachowych i podręczników z zakresu obsługi i eksploatacji różnych saperskich urządzeń technicznych.

Z przedstawionego opisu wyłania się obraz Wojskowego Instytutu Techniki Inżynierskiej jako placówki działającej bez zbytecznego rozgłosu, a legitymującej się dużymi sukcesami i znaczącym dorobkiem w rozwoju techniki wojsk inżynierskiej.

Z niepokątanego niegdyś Poligonu wyrósł Instytut o wartościowym potencjale naukowo - badawczym. W klasyfikacji Jednostek Naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za lata 2005 - 2009 uzyskał kategorię I.

Analiza zadań zrealizowanych na wysokim poziomie, wysokie kwalifikacje naukowców, a także dobre efekty ekonomiczne pozwalają ocenić działalność Instytutu w minionym okresie jako pozytywną i perspektywiczną.

Aktualny Dyrektor WITI dr inż. Leszek Bogdan

Podstawą do takiego stwierdzenia są oceny i opinie wystawione przez bezpośrednich użytkowników sprzętu - Szefostwo Wojsk Inżynierskiej MON, bezpośrednich przełożonych - Departament Polityki Zbrojeniowej MON i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Opracował mgr inż. Wacław Malej

WOJSKOWY INSTYTUT TECHNIKI INŻYNIERYJNEJ
im. profesora Józefa Kosackiego
MILITARY INSTITUTE of ENGINEER TECHNOLOGY

Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej, założony w 1947 r., kontynuuje tradycje placówek badawczo-rozwojowych Wojska Polskiego funkcjonujących od 1927 r.

Zakres działalności Instytutu obejmuje:

1. Prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe w dziedzinach:
 - materiałów niebezpiecznych i środków minersko-zaporowych oraz maskowania i fortyfikacji, elektroenergetyki polowej;
 - wydobywania i oczyszczania wody;
 - zabezpieczenia ruchu wojsk.
2. Prognozowanie rozwoju sprzętu inżynieryjnego;
3. Ekspertyzy, oceny, analizy w zakresie środków i sprzętu inżynieryjnego;
4. Utrzymanie unikatowych laboratoriów badawczych;
5. Badania diagnostyczne środków minersko-zaporowych;
6. Polonizację sprzętu zakupionego za granicą;
7. Działalność normalizacyjną;
8. Szkolenie doraźne w zakresie: wdrażania nowego sprzętu inżynieryjnego, obrotu materiałami wybuchowymi.

Od 1995 r. Instytut przeprowadza badania certyfikacyjne wyrobów krajowych i zagranicznych. Jako jednostka akredytowana przez Polskie Centrum Akredytacji, wydaje certyfikaty dla:

- sprzętu i środków do wydobywania, uzdatniania i kontroli jakości wody,
- agregatów prądotwórczych,
- sprzętu mostowo-przeprawowego,
- pokryć i powłok maskujących,
- maszyn inżynieryjnych.

Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej świadczy usługi projektowe w zakresie prac inżynieryjnych, zarówno dla wojska jak i gospodarki cywilnej.

Instytut uzyskał certyfikat systemu zarządzania jakością zgodny z PN-EN ISO 9001:2009, AQAP 2110:2009 oraz koncesję MSWiA w zakresie materiałów wybuchowych.

Na terenie Instytutu działają cztery akredytowane laboratoria badawcze – akredytacja PCA oraz OiB.

50-961 WROCŁAW 43, ul. Obornicka 136, POLAND

tel. (+48) 713-47-44-40, fax: (+48) 713-47-44-50

e-mail: witi@witi.wroc.pl, <http://www.witi.wroc.pl>

ISO 9001:2008
AQAP 2110:2009

WYTWARZANIE, OBRÓT
MATERIAŁAMI WYBUCHOWYMI,
BRONIĄ I WYROBAMI

CERTYFIKACJA SPRZĘTU
INŻYNIERYJNEGO

AC 022

18/MON/2009

AKREDYTOWANE
LABORATORIA BADAWCZE

AB 173 AB 151
AB 186 AB 152

14/MON/2009 19/MON/2009
20/MON/2009 21/MON/2009